

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы

Югары Чура авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАРЫ

22 декабрь 2021 ел

№ 21

«ТР Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын раслау турында»

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын расларга (Программа кушып бирелә).
2. 2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кукмара муниципаль районы
Югары Чура авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе

В.Н. Андреев

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 22 декабрдәге 21 номерлы карары белән

Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Кукмара муниципаль районының Югары Чура авыл жирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлык дәрәжәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру; 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Жәмгыять коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алып, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

Программаны финанслау күләме	Чараларны тормышка ашыру өчен Югары Чура авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган. Югары Чура авыл жирлегенә кече бизнес субъектларының үз акчалары
------------------------------	---

Программа бүлекләре

1. Югары Чура авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәмин итү
4. Программаның социаль-иқтисади нәтижәләргә көтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Югары Чура авыл жирлеге буенча 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Югары Чура авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

- халыкның төп массасының ижтимагый психологиясенә һәм тормыш ориентирларының үзгәрүе;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйлә рәвештә Кукмара районы Югары Чура авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Әлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабренә торышы буенча түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Югары Чура авыл жирлегә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәмлек	9	9
2	Шулардан:			
	Авыл хужалыгы	берәмлек	3	3
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәмлек	6	6
3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	3	3
	кече предприятиеләр	берәмлек	3	3
	юридик зат белеме булмаган физик затлар	берәмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совместительләрдән башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	22	22
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	10	10
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	12	12

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Кукмара муниципаль районының Югары Чура авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлегә үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың житмәве;
- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;
- шәһәрнең... кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечлекләргә кытлык булу.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль жаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнең шактый үсеше фонында житештерүнең житәрлек дәрәжәдә үсмәве).

Югары Чура авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү һәм булган каршылыкларны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементларне һәм кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жиңеп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Чараларны тормышка ашыру өчен Югары Чура авыл жирлегенә бюджетында финанслау чыганакалары каралмаган.

Финаслау күләмнәре – Югары Чура авыл жирлегенә кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районының Югары Чура авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабиллекнең ин мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисадый мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту;
- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләрүче хезмәткәрләрнең хезмәт хафын арттыру;
- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылығы арту.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләренә киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3. Югары Чура авыл жирлегенә эшмәкәренә уңай имиджын һәм жәмәгәтчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру;

4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакемият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлегенә Башкарма комитеты

Программаны финанслау	Югары Чура авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Башкарма комитеты

8. Югары Чура авыл жирлегте территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстөрү Программасының төп чаралары

№ т/б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү вакыты
1	2	3	4	6
1. Эшмәкәрлеккә инновацион үстеш (инфраструктура ны үстөрү, инновацион потенциалны гәмәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процеска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдам итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, магълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. дарны уздыру	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финансе-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү				
2	Югары Чура авыл жирлегте буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны гәмәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдам итү	Эшмәкәрлеккә үстөрүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
3	Югары Чура авыл жирлегте икътисадының өстенлекле юнәлешләрән үстөрү максатларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына Югары Чура авыл жирлегте буенча жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышу	Жирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрән үстөрү максатларында кече һәм урта предпритиясләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрегә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнен хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль икътыякларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль икътыякларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мағлұмат-консултацияцион ярдам күрсәтү.

<p>1 Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдам итү һәм аны үстөрү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мағлұматти яктан тәэмин итү (бухгалетлар әзерләү)</p>	<p>Кече һәм урта бизнес вакилларенен алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Кукумара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлге башкарма комитетты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрда, башка чараларда катнашуға жәлеп итү</p>	<p>Финанслаудан башка</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
<p>3. Эшмәкәрнен унай имиджын һәм жемагатьчелекта кече һәм урта эшмәкәрлек турында унай фикер формалаштыру</p>			
<p>1 Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрда, ярминкәләрда, конкурсларда катнашуға жәлеп итү</p>	<p>Эшмәкәрлекке үстөрүгә ярдам итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенен ин яхшы субъектлары эшенен алдынгы тәжрибәсен тарату, Югары Чура авыл жирлгенен социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнеснын ролен һәм әһәмиятен пропагандалау</p>	<p>Финанслаудан башка</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>